

MACARTHUR SVARI PRED NAPADOM

General Douglas MacArthur je sporočil v Washington, da se Japonci pripravljajo na nov napad z otokov severno od Avstralije, kjer so zbrali okoli 200 tisoč vojakov, da prično veliko borbo, s katero nameravajo doseči popolno obvladanje pomorskih prog na zapadnem Pacifiku in vsa pomorska pota v Avstralijo.

Po tem sporočilu je nekaj ur pozneje gen. MacArthur sporočil, da so Japonci večer ob letem dnevu z bombniki in zasledovalnimi aeroplani napadli Milne zaliv na Novi Gvineji. S kakim uspehom, poročilo ne pove.

Ob istem času, ko je MacArthur poslal to svarilo v Washington, pa je tudi naznanil, da so zavezniški letalci v Mansa zalivu na Novi Gvineji bombardirali dva japonska parnika in mogoče potopili en parnik z 10.000 tonami in zažgali drug parnik z 8.000 tonami. Napadli so tudi več japonskih postojank na otokih severno od Avstralije.

"Prva vrsta zavezniške obrambe je črta naših bombnikov," pravi MacArthur v svojem sporočilu. Kontrola nad pomorskimi črtami ni odvisna samo ali pa v prvi vrsti le od pomorske sile, temveč od zračne sile, ki operira s kopnih postojank, katere varuje vojni brodovje.

"Ako dobi sovražnik nadoblast v zraku, tedaj bojne ladje lahko takoj pripeljejo konvoje z vojaštvom, ki bo pričelo prodirati proti jugu, kar pa bo zopet odvisno od daljave, v kateri more take operacije podpirati zračna sila s kopnega."

MacArthur je poslal to poročilo o zavezniškem strateškem položaju na južnem Pacifiku ob času, ko je mornariški tajnik Knox zardil, da Japonci nimajo dovolj bojnih ladij pripravljenih za vpad v Avstralijo. Knox je to rekel navzlic temu, da je angleški poveljnik general sir Thomas A. Blamey sporočil, da imajo Japonci pripravljenih 200.000 vojakov, da prično z napadom na Avstralijo. In to ofenzivo lahko prično vsak čas.

Iz poročila generala MacArthurja je jasno, da zavezniški v Avstraliji in na tamošnjih otokih najbolj potrebujejo aeroplan. Vselej tega bo moral predsednik Roosevelt v tem oziru kaj ukreniti in določiti, koliko aeroplanov je mogoče poslati generalu MacArthurju.

"Ako izgubimo zrak, pomorska sila nas ne more rešiti," pravi MacArthur. To poročilo je najbrže odgovor na zahtev mornariškega tajnika Knox, da Japonci ne pripravljajo nikakega napada na Avstralijo.

Več MacArthurjevih častnikov je že prišlo v Washington, da pojasnijo vojaški položaj na jugozapadnem Pacifiku ter so imeli posvetovanje tudi s predsednikom Rooseveltom. Ko so se častniki vrnili v Avstralijo, je MacArthur sporočil v Washington, da mu je znano iz "uradnih virov," da v Združenih državah počiva 10.000 aeroplanov. Na to MacArthurjevo trditev je ravnatelj informacijskega urada Davis odgovoril, da ti aeroplani ne počivajo, temveč da se uporabljajo za patrolno službo in za vezbanje letalcev.

General MacArthur je popolnoma drugega mnenja glede potrebe aeroplanov v Avstrali-

Ruska fronta

Rusi oblegajo Novorosijsk

Poročilo ruskega vrhovnega poveljstva naznanja, da je rdeča armada pričela močno ofenzivo ob Kubanu in je zavzela več nemških utrjenih postojank in zakopov, katere je obdržala proti mnogim sovražnim protinapadom.

Rusi so napadli zgodaj zjutraj ter prečkali reko in napadli nemško obrambno črto. Po kratkem boju so Nemci zbežali in so na bojišču pustili mnogo vojnega materiala in 80 mrtvih. Nemške rezerve so zopet napadle, toda Rusi so jih odbili.

V teku so siloviti boji za pokopališče, ki se nahaja na visoki planoti nad Novorosijskom, kjer se nahajajo močne nemške trdnjave.

Ko Nemci s svojimi napadi pri Belgorodu, Čugurju in Baklejši niso mogli ničesar doseči, so pričeli napadati pri Izjumu. Rusi so pustili Nemce pri ti blizu, nato pa so pričeli na nje streljati, slednjim pa so jih z bajonetnim napadom pognali nazaj.

Vrhovno sodišče odgodilo usmrnitev Stephana

Washington, 14. aprila. — Maks Stephan, ki je bil v Detroitu obsojen v smrt na večih zaradi veleizdaje, bi bil moral biti obesen 27. aprila, toda vrhovno zvezno sodišče je ugodilo njegovi peticiji, da se usmrnitev odgodi.

Usmrnitev bo odgodena do nedoločenega časa oziroma dokler ne bo vrhovno sodišče podvzelo nadaljnjih korakov v tej zadevi.

V New Jersey bodo pobirali pločevinaste kante

Newark. — Odbor za vojno produkcijo je naznanil, da se bo pričelo tekom tega tedna prostovoljno nabiranje kositrnih kant in sicer na ta način, da bodo gospodinjke prinesle groceristu za vsako kanto, ki jo bodo kupile, po eno prazno. Okrog 1500 groceristov v New Jersey bo sodelovalo. V West New Yorku bodo tudi pričeli z zbiranjem že danes.

Pet let stara deklica dobila nagrado za vojno sodelovanje

Newark. — Pet let stara Dorothy Jean Prink je dobila za deset dolarjev vojnih znamk, ker je tekom kontesta šolskih otrok v New Jersey nabrala 91½ funtov masti za vojne potrebe.

Dekletu je vzelo mesec časa, da je od hišnih gospodinj dobila 10 mesčnih odpadke, ki so ji končno prinesli prvo nagrado.

Ji in na jugozapadnem Pacifiku kot pa uradni krogi v Washingtonu, toda MacArthurjeva majna zahteva, da dobi dovolj aeroplanov, bo morala bitis v Washingtonu vpoštevana.

Britske podmornice potopile in poškodovale petnajst osiščnih ladij

London, 12. aprila. — Petnajst nadaljnjih osiščnih ladij je bilo poškodovanih in potopljenih na Sredozemskem morju po britskih podmornicah.

Podmornice so zasekale v konvoj, ki je vozil zaloge Nemcem in Italijanom, ki se bore za svoja življenja v Tuniziji. Pri tem so britske podmornice potopile osem ladij: dve tovorni ladjii, en srednje velik tanker, ter pet manjših tovornih ladij.

Od sedmih drugih ladij, ki so bile poškodovane in zadete po podmornicah, sta bili dve večji ladjii za prevoz zalog potopljene, velik tanker pa je poškodovan nasedel na pesek.

Britske podmornice so tudi bombardirale polotok Athos.

Sviloprejke bodo redili

Morristown, N. J. — S senčnatimi drevesi obdana farmarska hiša v tem kraju je bila izbrana za poiskusno rejo sviloprejk. Poiskuse, ki so v teku po več krajih Združenih držav, vodi upokojeni bivši eksporter, C. E. H. Gil, ki pravi, da bodo uspehi reje sviloprejk v Zdr. državih precej presenetili Japonce po tej vojni.

Na poiskusni farmi Mr. Gila raste kakih šest tisoč murovih dreves, katerih listi so potrebni za hrano sviloprejk. Njegovi dosedanjí poiskusi z 4 tisoč sviloprejkami kitajskih in perzijskih vrst so se prvovrstno obnesli. Svila, ki so jo producirale te sviloprejke, je bila kvalitno iste kakovosti, kakor japonska svila, ki so jo Japonci pred vojno izvažali v Ameriko. Kultiviranje ali gojenje sviloprejk bi se moglo po mnenju

SENAT ZDRUŽ. DRŽAV NAJ BI IMEL VEČJI VPLIV V OBLIKOVANJU POVOJNIH NAČRTOV

New York. — Senator Harold H. Burton, (rep. Ohio) je govoril pred "Ohio Society of New York" v hotelu Pennsylvania in je rekel med drugim tudi to, da bi moral imeti senat Združenih držav več besede in vpliva pri oblikovanju poveljnih načrtov, ker končno je senat takorekoč edina vladna agencija, ki je nepretrgoma na svojem mestu, dočim je lahko celo predsednik poražen pri volitvah, radi česar ni mogoče z gotovostjo računati na morebitne predsedniške načrte, katerih ne bi bil zaeno voljan sprejeti in odobriti tudi senat.

Senator je izjavil, da je opaziti nekaj napredka v tem oziru in odobral je tudi dejstvo, da sta predsednik Roosevelt in Harry Hopkins povabila člane senatnega odbora za vnanje odnošaje, da se udeležijo bližajoče se konference Združenih narodov, katera se bo vršila v Hot Springs, Virginia.

Senator Burton je priporočil, da se posveti poveljnim načrtom in problemom čim širje in nepristransko zanimanje in podpora od strani širokih ljudskih mas. K temu je pripomnil, da nima nobena od glavnih strank v senatu potrebne dvotretjinske večine, ki je potrebna za odobritev mirovne pogodbe ali dogovora.

Mr. Gila razširiti po vsej Ameriki ako bi se kaka dva milijona farmarjev potrudilo, da bi zasadili nekaj murv in si nabavili potrebno število sviloprejk. Svila, ki jo potrebujemo, bi bila potem vsa pridelana doma in bi bili v tem oziru popolnoma neodvisni od zunanega uvoza svil.

Zračna ofenziva v Tuniziji

Zavezniški aeroplani nadaljujejo svojo ofenzivo v Tuniziji in so uničili na dveh letališčih na Siciliji 73 aeroplanov in šest v zraku, zavezniški pa so izgubili samo tri.

Na kopnem je angleška osma armada, ki prodira proti severu, dospela do sovražnih utrjenih postojank po gorovju med Enfidaville blizu obrežja in visokimi Dorsal gorami. Francoške čete, ki se bore zapadno od osme armade, so napredovale skozi težavne pogorske pokrajine. Angleška prva armada je zavzela nove griče v Medjez el Bab Munchar predelu ter s tem precej napredovala na poti proti Bizerti in Tunizu.

Ameriške letelce trdnjave so zopet razbile nekaj zračnih transportov. Navzlic močnim sovražnim zračnim napadom so letelce trdnjave napadle dve letališči pri Milo in Castelvetro na Siciliji.

Ko so letelce trdnjave letele nad letališčem Castelvetro, je bilo na letališču 112 velikih osiščnih transportnih aeroplanov. Ko se je dim bomb razkaval, je bilo uničenih 51 aeroplanov, med njimi tudi šest velikih šestmotornih aeroplanov, 23 trilmotornih Savoia aeroplanov, 15 dvomotornih bombnikov in pet drugih.

Na letališču v Milo, 106 milj dolje v notranjosti Sicilije, so letelce trdnjave našle 106 aeroplanov. Od teh jih je bilo 22 uničenih in zadetih je bilo več skladšč bencina. Sergeant William Siboski, doma na 20-59 35th St., Astoria, L. I. je izstrelil en Messerschmidt aeroplan izmed štirih, ki so ga napadli.

Na severu v Tuniziji prodira angleška prva armada po cesti med Bejo in Sidi Nsir.

Kot izgleda, se je Rommel odločil, da se trdno postavi v bran na 120 milj dolgi črti ob visokem pogorju. Kako dolgo se bo mogel Rommel držati ob tej črti, je veliko uganjka, kajti, odkar je bila prebita Mareth čr-

NACIJI OBESILI AMERICANE V RUSLI

Moskva. — Po poročilu Reuterjeve agencije so naciji obesili večje število v Ameriki rojenih kolonistov, ki so bili naseljeni na vzorčni kolektivni farmi blizu Salska v Kubanu.

Iz Amerike došli farmarji, ki so svoj čas delali na znanih Milkland farmah v Washingtonu, so v letu 1933 začeli obdelovati kolektivno farmo, kateri so dali naziv "Sejalec". Ta farma je bila tak vzorno obdelovana, da je v resnici veljala za model farmo, na kateri so Američani pridelali 6 tisoč ton žita letno, ko so enkrat dobobra kultivirali zemljo in dognali katere vrste žita najbolj uspevajo v njihovem okrožju. Poleg žita so pridelovali tudi sadje in druge pridelke. V teku šestih let so zasadili sadovnjak, ki je obsegal 400 tisoč akrov zemlje. Tik pred vojno, je ta farma dobila zlato medaljo na Vse-sovjetski poljedelski razstavi.

Ko so naciji zavzeli to okrožje, so pričakovali, da bodo našli velike zaloge žita, toda kolektivni farmarji so žito prej spravili na varno.

ta je izgubil skoro polovico infanterije. Mogoče je dobil kaj ojačenja, toda zavezniški bombniki so uničili mnogo transportov. Ako ni dobil dovolj pomoči, tedaj zavezniških napadov ne bo mogel dolgo zdržati.

ZENI STA ZAMENJALA

Indianapolis. — Tukaj je prišel pred kratkim pred sodišče nenavaden slučaj dveh zakon-skih parov med katerima je obstajala pogodba, po kateri sta zakonska možaka zamenjala svoji ženi, da bi tako prišla tudi zakonec brez otrok do družine.

Kakor so vsi prizadeti na sodnji izpovedali, se je vse završilo v popolnem sporazumu od strani vseh strank in zakonca brez otrok sta tudi dobila dva otroka, medtem, ko sta druga dva že tako imela tri otroke, preden se je završila zamenjava žen, ki je imela trajno tako dolgo, da dobi par brez otrok dva potomca.

Ko pa sta bila dva potomca na svetu, ni hotela mati, ki je imela s svojim pravim možem že tri otroke, za katere je med njenim življenjem v drugem domu skrbeli žena, ki je bila brez otrok, pustiti svojih dveh otrok po dogovoru možu ženske brez otrok. Ne samo to, zahtevala je od njega, da otroke podpira in ji radi tega šla na sodnijo.

Sodnik je celo zamotano zadevo sicer poslušal, a končno je tožbo zavrgel in zdaj bodo morali prizadeti zakonci sami razvoljati svojo zmešano štrno. Ženska, ki je rodila za obe dvojici pet otrok trdi, da ima ona po vseh božjih in človeških pravicah pravico do vseh pet otrok, četudi sta dva od drugega očeta.

Nemci so bili razljuteni in so sklenili, da se bodo maščevali. Poročilo pravi, da so najprej prijeli upravitelja kolektivne farme, po imenu Ivan Gervy, ki je bil 55 let star in so ga obesili na vaškem trgu.

Dan zatem so naciji obesili nadaljnjih pet članov kolektivne farme, med njimi tudi ženo upravitelja in Aleksandra Smitha, ki je vodil uradniške posle na farmi.

Zatem so naciji pričeli uničevati trudopolno delo več let. Ko so končali, so bile na kraju, kjer je bila prej prijazna kolektivna naselbina, samo še razvaline in pogorišča.

Sedaj so se preostali člani kolektive, ki so zbežali pred nacijo, vrnili na opustošeno farmo in delo obnovitve vodi Olivija Gervy, sestra po naciji umorjenega upravitelja.

PRAZGODOVINSKI IZOLACIJONISTI

New York. — Prazgodovinski Američani, ki so živeli v Zapadni Novi Mehiki kakih tisoč let pred Kristusom, so bili podhranjeni, ker niso imeli zadosti raznolične hrane, ki je potrebna za vzdrževanje zdravja in moči. Mentalno so bili izolacijonisti.

Vse to so dognali današnji tozadevni učenjaki in raziskovalci na podlagi dokazov, ki jih je mogoče dobiti iz ostankov, kateri so bili izkopani pod vodstvom dr. Paul S. Martinija, glavnega kuratorja antropologije v čikaškem Field muzeju naravne zgodovine.

Raziskovalna arheološka ekspedicijska, katero je vodil dr. Martin, je bila na delu več let ter je prinesla nazaj iz jugozapada veliko zbirko predmetov, ki so velike vrednosti za arheologe in druge učenjake.

Kraj Susite, kjer so razvaline prastarih bivališč človeka in kjer je ekspedicijska na mestu študirala zgodovino indijskega plemena Mogolones, ki je tam nekoč živelo, leži v Apache National Forests.

Raziskovalci so našli med izkopninami različne hišne predmete ter tudi ostanke hiš v katerih je žumrlo plemo živelo. Po najdbah je bilo mogoče sklepati s skoro natančno gotovostjo, da je to plemo živelo bolj samo zase in ker ni imelo stikov z drugimi plemeni, je trpele očitno pomanjkanje razne potrebne hrane in druge stvari.

Mehiški poslanik v Moskvi

Moskva. — Luis Quintanilla, mehiški poslanik v Rusiji, je včeraj predal svoje papirje sovjetskemu predsedniku Mihailu Kalininu v Kremlinu tokom 40-minutnega obiska.

P-T LADJE NA STRAŽI

Ameriške P-T torpedne ladje skupno z aeroplani stražijo obrežje ob Panamskem kanalu proti sovražnim podmornicam.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenian Publishing Company, (A Corporation)
Frank Baker, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupela, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

50th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$4. Advertisement on Agreement.

Za celo leto volja list za Ameriko in Kanado \$5.—; za pol leta \$2.—;
za četrt leta \$1.50.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—.
Za inostranstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—.

"Glas Naroda" tiskajo vsaki dan izvenredno, nedeljo in praznike

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1243

Help Sponsor a Fighting MOTOR TORPEDO BOAT!

NABAVA TORPEDNIH LADIJ

Za tujejezične skupine v državi New York, ki so obljubile popolno sodelovanje v kampanji zakladniškega urada za drugo posojilo 13 milijard dolarjev, je New York War Savings Staff obljubil, da naberejo \$40,000,000, s tem da za to vsoto kupijo 100 parovih torpednih ladij (Patrol-Torpedo boats) za ameriško vojno mornarico.

Kampanja med tujejezičnimi skupinami za nabavo P-T ladij, ki so majhne in imajo zelo močno udarno silo, je bila naznanjena 6. aprila na banketu v New York Yacht Club, na katerem je bilo navzočih 23 voditeljev posameznih tujih skupin. In ta kampanja se bo nadaljevala skozi celi april.

Med govorniki, ki so nastopili pri otvoritvi kampanje, so bili admiral Reginald Belknap, vpokojen junak iz prve svetovne vojne in predsednik kampanje; Henry R. Sutphen, predsednik Electric Boat Company, ki izdeluje te ladje; Commander S. F. Bowling, načelnik naborne komisije za moštvo P-T; Commander F. W. Rowe, nadzornik za gradbo P-T ladij in Irwin Chase, inženir teh ladij.

New York War Savings Staff je zastopal Nevil Ford, administrator za državo, Lewis E. Emerson, predsednik za južni del države New York in Bayard Pope, predsednik izvršilnega odbora.

Kvota za P-T ladje—katerih vsaka velja \$400,000—so bile za posamezne narodnostne skupine določene naslednje: Armeni 1, Avstrijci 1, Čehoslovaki 3, Danci 1, Finci 2, Francozi 5, Grki 8, Holanci 1, Italijani 15, Jugoslovani 3, (\$1,200,000); Kijajci 1, Latinsko Amerikanci 3, Litvinci 1, Madžari 3, Nemci 10, Norvežani 15, Poljaki 15, Rumunci 1, Rusi 1, Španci 3, Švedi 4, Švicarji 1, Siroi 1 in Ukrajinci 1.

Te narodnostne skupine nameravajo prihodnje mesece vpriporiti posebne prireditve, da se med inozemskimi skupinami bolj oživijo kampanje.

Admiral Belknap je v svojem govoru zelo hvalil ameriški patriotizem prebivalstva tujega izvora in njegovo prispevanje za moč ameriškega naroda ter poudaril, da sta naša armada in mornarica sestavljeni iz sinov moč, ki so prišli iz drugih dežel ter so si ustanovili domove v Združenih državah.

Telefon, — je rekel admiral, — je znašel Amerikanece, rojen v tuji deželi, in predsedniki tujejezičnih skupin so vsi tujejezični, pa vsi Amerikanci.

Admiral Belknap je P-T ladje primerjal z junštvom svetopisemskega Davida v velikem boju z velikanskim "Goljatom" japonske vojne mornarice. "Kolikor več P-T imamo," je rekel, "tem prej bomo razbili sovražnika na Pacifiku."

Commander Rowe, ki je nedavno prišel z južnega Pacifika, je rekel, da so se te hitre ladje posebno dobro izkazale na Filipinih in pozneje v južnem Pacifiku, posebno okoli Nove Gvineje, kjer so neprestano napadale japonske bojeve ladje, ki so se slednjim morale umakniti.

Sutphen je razložil razvoj teh ladij od leta 1915 dalje. Pred prvo svetovno vojno je predsednik Wilson naprosil Sutphen, da bi za poskus zgradil in porabil majhne ladje in tako so bile tekom prve svetovne vojne v uporabi slične ladje, ki so se danes razvile v sed vse pomembne P-T ladje.

Ford je obljubil program za drugo posojilo ter velikanski pomen vloge, ki jo pri tem igrajo skupine tujih narodov, ki bodo kupili \$40,000,000 bondov za nakup 100 P-T ladij.

Očetove sanje so bile resnične

Clarinda, Iowa. — Henry Higginsu se je pred dvema mesecema sanjalo, da je videl kako je bil njegov sin ranjen po strelo iz puške in v sanjah je slišal kako je sin Lawrence dejal: "Oče, v desno roko me je udela krogla."

Higgins je o tem pravil svojim prijateljem, ki pa niso mnogo dali na njegove sanje, a pred nekaj dnevi je prišlo pismo od Higginsovega sina, poročnika, ki se nahaja zdaj v vojnem ujetništvu v Italiji in v tem pismu je stalo zapisano: "Oče, dobro se počutim. Ranjen sem v desno roko..."

Liberty ladja dobila ime mehiškega osvoboditelja

Houston, 14. aprila. — Danes je bila spuščena v morje nova ladja z imenom S. S. Benito Juarez, katero je krstila žena mehiškega vneta ministra, Senora Maria Guadalupe Contolene de Padilla. Benito Juarez je bil znani mehiški osvoboditelj, ki je pomagal osvoboditi Mehiko izpod vlad Habsburžana Maksimilijana, katerega so postavili na mehiški tron predvsem tedanji francoski interesi.

ADVERTISE in
"GLAS NARODA"

Institut za vzgojno rekonstrukcijo

V CENTRALNI IN VZHODNI EVROPI

(JIC). — Na zaključni seji šega" plemena do njegovega instituta za vzgojno obnovo, je po govoru dekana pedagogične fakultete newyorške univerze E. G. Payne-a, govoril minister Sava Kosanović:

"Koliko neizrekljivih žrtve je moralo pretrpeti človeštvo, predno je bilo prisilno oepelnje proti črnim kozam uvedeno kot socialna dolžnost! Koliko milijonov je moralo poginiti, predno se je znanstvena pridobitev uveljavila in postala zakon! Še danes čitamo z žalostjo in boleščjo povest o dr. Semmelweisu in o njegovih bojih zoper praznovernost, neznanje in krivo vedo, ko je stremil za tem, da dokaže svetu preprosto resnico, da je treba kirurško orodje sterilizirati. Ali, pomislimo, na življenje Pasteura.

Danes se nam zde pridobitve in poskusi Semmelweissove in Pasteurove preprosti in sami po sebi umevni. Zakaj ne bi uporabili teh in sličnih izkušenj tudi napram fašizmu?

Kakor vsaka nalezljiva bolezen izkorišča tudi fašizem zmede in zablude, katere je vrigel v svet in skuša z njimi razširiti okuženo ozemlje. Še predno so bili znani vzroki in simptomi bolezni, in še predno se je svet zavedel neposrednih posledic okuženja, je fašizem, podoban parazitu, poglajal na tisoče korenin in previjal z njimi okuženi organizem kar najgloblje mogoče.

Po teoriji, uničuje bacil fizičnih bolezni slabotnejše, dočim napada bacil fašizma ravno najmočnejše. V socialnem pogledu je nosilec semenov fašizma bolj nevaren nego oni, ki bi nosil v sebi baeile kuge. Sedanja vojna je posledica tega, da nismo znali sprevideti te temeljne resnice. Obe zadnji desetletji sta pripravljali sedanjno vojno. Kako naj obrazložimo svojo nezmogljivost, da spoznanj zdravniške vede ne znamo uporabiti tudi v političnem in socialnem življenju? Takoj ko se je začela širiti v enem delu sveta doktrina o večji vrednosti tega plemena napram onemu, o pravici "bolj

Lebensrauma," o dožnostih plemensko "nižje stoječih", da žive siromašno in umro v bedi, o svetosti vojne, češ, da je edina primerna za pravega moža — takoj, ko so se te doktrine začele širiti, bi se bilo moralo človeštvo vzemirjati in brez odlaganja začeti pripravljati in zbirati svoje sile v svrhu obrambe. Toda kaj se je zgodilo mesto tega? Kamenjati so one, ki so bili plat zvona in jih prepustili na milost in nemilost fašističnim tolpam.

Zakaj je človeštvo pod režimom Lige Narodov dopuščalo preganjanje Židov, napad na Kitajsko, pokolje v Abesiniji, uničenje španske demokracije — vse to, še predno se je začela sedanja vojna? Strašilo sovjetsko ruske nevarnosti na zapadni svet, naj bi nam to raztolmačilo. A danes ruske armade branijo to zapadno civilizacijo! V tistem času se je nahajal pameten demokrat v tragičnem položaju dr. Semmelweissa, ko se je zaman trudil, da bi prepričal nevemni svet, da pomenijo umazani kirurški instrumenti neizogibno smrt matere pri porodu.

Ta serija konferenc katere sta organizirala newyorška univerza in komite Združenih držav za obnovo vzgoje, s sodelovanjem centralno in vzhodno evropskega Planning Boarda, nam je pokazala, da je vzgojni problem najbolj življenjsko važna naloga povojne rekonstrukcije. Ako človeštvo po katastrofi, ki je zdaj zadela ljudi, ne bi našlo moralno obnovitev s pomočjo skupnega vzgojnega napora v geslu: splošnjevanje do posameznika in do človeškega dostojanstva — bo ostalo bolno tudi še po zmagi. Vzroki naše današnje bolezni se nikakor ne smejo prenesti na novi, pomladni organizem.

Strokovnjaki tega instituta so se bavili predvsem s problemi vzgoje v jugovzhodni in centralni Evropi. Naš primer najbolj jasno kaže usode žrtve, ki so imele moralno in fizično hrabrost, da se upro naci-fašistični invaziji. Pustošenja, katerih žrtve so bila in so še vedno, ozemlje Grčije, Čehoslovaške, Poljske in Jugoslavije, v zgodovini nimajo primere. Sistematično iztrebljevanje naših izobražencev, uničenje naših vzgojnih institucij in kulturnih spomenikov, in poleg vsega tega še množični pokolji, zasledujejo dvojni cilj: pripravljati pot "novemu redu" za slučaj zmage in za slučaj poraza nacizma in fašizma, pa onemogočiti vsako obnovo tekočevnih manj vrednih plemen.

Narodi, proti katerim so naperjeni ukrepi tega brutalnega uničevanja, so narodi duševnih velikanov, ki so temeljni kamni naše civilizacije. To so narodi, ki so rodili Sokrata in Platona,

SONART REKORDI

Lepe Melodije!

St. M571—Na Marijano, polka
Kje so moje ročice
Mariška pegla—polka
Duguesne University
tamburica orchestra
St. M575—Teretinka polka
Na planincih—valček
Jerry Koprivšek in orkester
Za tož. cenik in cene plošč se obrnite na: JOHN MARSICH,
Inc., 463 W. 42nd St., New York

Roger Boskoviča in Nikola Teslo, Jana Husa in Tomaža Masaryka. Nikola Kopernika in Madame Curie.

To so narodi neznanih junakov — navadnih ljudi iz narodov. In to nam prizadevajo ljudstva, ki so nekaj podarila svetu Schillerja in Goetheja, Dante-a in Leonardo da Vinci-a. To delajo narodi, ki so zamenjali ideal surove sile za moralnost, harmonijo in večno lepoto. Ako narobe — vzgoja zavede celokupen narod po krivih potih v osamljenost, ne le gospodarsko, temveč tudi duševno in moralno osamljenost, se nemoralnost dvigne in postane zakon. Posledica pa je propadanje celokupnega organizma človeštva.

Naj bi naš institut, ki je obravnaval dolgo serijo vzgojnih problemov, ki so se danes pojavili ne le pred posameznimi narodi, temveč pred celoto človeštva, oznanil vsemu svetu v imenu Amerike: dolžnost vsega človeštva je, da obnovi znanstvene institucije in vzgojo v onih deželah, ki so postale žrtve fašizma in da na podlagi vzgoje in predvzgoje izruje iz sveta in prepreči zopetno pojav nacističnih in fašističnih doktrin, ki so najnevarnejše od vseh družbenih in duševnih bolezni.

To bi morala biti temeljna misel demokratičnega Charterja.

OČETOV NAZOR

New Yorka. — A. Christian, je oče enajstih otrok, toda so ga vključili temu vzeli v armado preteklo jesen, koncem januarja letos pa so ga poslali nazaj k njegovi številni družini.

Mož pa je sedaj spet pripravljen, da se povrne v armado, kajti s tem, kar si je prislužil v armadi in s prihranki od tega, kar je družina dobila od vlade medtem, ko je bil on v vojaški službi, si je takoj po prihodu domov vzpostavil gostilno, kjer je nudil gostom ribje specialitete in druga preprosta in hitro pripravljena jed.

Nepotrebno trošenje denarja v vojnem času je podzvestna sabotaža. Vojna produkcija potrebuje vaše dolarje, zato kupujte vojne bonde, namesto, da trošite denar po nepotrebnem.

RAZGLEDNIK

Pile Anna P. Krasna

DVESTOLETNICA VELIKEGA MOŽA

Ta teden praznuje Amerika dvestoletnico rojstva enega svojih največjih mož, Thomas Jeffersona, ki je bil predsednik Združenih držav, in kar je še važnejše, Jefferson je bil predsednik odbora, ki je sestavil Izjavo neodvisnosti, katere besedilo je pravzaprav napisal Jefferson sam in četudi je moral to in ono v osnutku spremeniti, ker ves odbor pač ni bil do vzvzet za njegovo demokratično mišljenje, je ostala v Izjavi neodvisnosti njegova ideja.

Izjava civilnih svoboščin ali Bill of Rights je drugi važni del ustave Zedinjenih držav za katerega se imamo zahvaliti velikemu Jeffersonu.

O Thomasu Jeffersonu so spisane debele knjige in zato je mogoče podati v kratkem spisu komaj drobec od tega, kar ve o njem zgodovina. Toda mož, ki je bil v življenju velik in človeški, ter je delal napake in po-

dila, a racijoniranje mesa in drugih živil ga je takoj upropastilo.

OPA mu je dovolila, kakor je dejal, samo tisoč živiliščnih točk mesečno za obratovanje gostilne in za prehrano njegove lastne družine. Bivši vojak je dejal, da potrebuje samo njegova družina 792 točk na mesec za prehrano, s preostanimi pa on seveda ne more voditi gostilne. Zato pa mu ne kaže drugega, kot da se vrne v armado ker potem bo družina spet deležna vladne podpore v znesku \$162.00 na mesec — več, kot bi mogel on zaslužiti.

Reporterjem je mož dejal: "Seveda bom šel nazaj v armado; šel bom kamorkoli, v Evropo, Afriko, ali kamor že, samo da bodo otroci preskrbljeni. Faktično bi rekel, da bi bilo nemara najboljšje, če bi padel, ker potem bodo dobili nekaj denarja za menoj."

SMRTNA KOSA

V Clinton, Ind., je dne 1. apr. umrl Joe Mestek, star 61 let in rojen v Zagorju ob Savi. V Ameriki je bival 30 let in zapuščal žalujočo ženo, dve hčeri in druge sorodnike. — Dne 4. aprila je istotam umrl Jakob Gušuh, star 81 let in doma od Celja. V Ameriki je bival 38 let in zapuščal žalujočo ženo, dva sinova in hčer.

MLADA SLUŽKINJA

Za hišna dela, pripravo kuhinje in malo pranja, da spi zunaj, s plačano vsotno, brez dela ob nedeljah, \$15 na teden; dobi delo na 40 W. 77th St., New York, Apt. 7A. Pokličite zvečer: telefon ENdicott 2-7587.

greške začno z neizbrisljivimi deli za pravice ljudstva, more biti prikazan kot prijatelj in zagovornik človeka iz ljudstva tudi v malo besedah.

V svojih najlepših in zrelih moških letih se je Jefferson boril proti raznim tedanjim nazadnjakom in ooljam, prav kakor se morajo danes boriti vsi, ki hočejo ohraniti ljudstvu njegove pravice in svojo borbo je vodil tako dobro, da je izvedel mnogo radikalnih reform, na podlagi katerih se je potem Ameriška razvijala v deželo, kakršna poznamo danes.

Kakšno je bilo njegovo geslo v življenju nam priča njegove besede, ki jih je izgovoril deset dni pred smrtjo, 24. junija 1826, in katere so glase:

"Večina človeštva ni bilo rojenega s sedlom na hrbtu, niti se ni rodilo nekaj izvoljenih v škornjih in s pravico, da po božji volji in po postavi lahko jezdi na hrbtu večine."

To so bile besede moža, ki je bil rojen na veliki plantazi in katerega oče je imel mnogo sužnjev. Tudi sam Jefferson je bil bogat in je bogastva še priženil in na njegovih posestvih so tudi delali sužnji, katere pa je potem osvobodil in jih obdržal kot delavce. Potegoval se je za odpravo suženjstva, a ni hotel tedanji svet oblasti tedaj še nič slišati o tem. Vendarle pa je Jefferson dosegel toliko, da je bilo prepovedano uvažanje zamorskih sužnjev v severne in zapadne predele novih držav, radi česar je ostalo sužnjedržavo samo v južnih državah.

Jefferson je imel veliko vero v ljudstvo in ta vera se očituje v njegovi naslednji izjavi: — "Jaz se tako zanesem na dobro razsodnost ljudstva, kot celote, ter na poštenost ljudskih voditeljev, da se prav nič ne bojim, da bi za dolgo dobo dopuščalo nepravilnosti v kakršnikoli stvari."

Vse kar je velikega storil ta izredni mož, je imelo en sam cilj in ta je bil, da vcepi ljudstvu vero, da vlade in ustave so vredne ljudskega spoštovanja in podpore samo tako dolgo, dokler nudijo navadnemu človeku svobodo in ga branijo pred vsako tiranijo.

Od vseh svojih uspehov in doprinosov v prid ljudstva, je Jefferson najbolj cenil sledeče: Izjavo neodvisnosti, ker je nosila v sebi pogoje za ameriško demokracijo; zakon verske svobode v Virginiji, ker je odpravil nestrpnost in osvobodil ljudi od prisilnega podpisovanja katoliške cerkve ali vere in ustanovitve univerze Virginija, ker je nudila municijo za obrambo in ohrano osebnih svoboščin.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo \$2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO
216 West 18th Street
New York, N. Y.

35 centov komad —
3 za \$1.—
* Breezes of Spring
Time of Blossom (Cvetni čas)
* Po Jeseru
Kolo
* Tam na vrtni gredi
Maribor Waltz
* Spavaj Milka Moja
Orphan Waltz
* Dekle na vrtni
Oj, Mariška, peglaj
* Barčica
* Mlad! kapetane
* Gremo na Stajersko
Stajerski
* Happy Polka
Če na tujem
* Slovenian Dance
Vanda Polka
* Židana marelja
Veseli bratci
* Ohio Valley
Sylvia Polka
* Zvedel sem nekaj
Ko ptičica za mala
* Pojdi z menoj
Dot s planine
* Kadar boš ti vandraš žel

35 centov komad —
3 za \$1.—
* Breezes of Spring
Time of Blossom (Cvetni čas)
* Po Jeseru
Kolo
* Tam na vrtni gredi
Maribor Waltz
* Spavaj Milka Moja
Orphan Waltz
* Dekle na vrtni
Oj, Mariška, peglaj
* Barčica
* Mlad! kapetane
* Gremo na Stajersko
Stajerski
* Happy Polka
Če na tujem
* Slovenian Dance
Vanda Polka
* Židana marelja
Veseli bratci
* Ohio Valley
Sylvia Polka
* Zvedel sem nekaj
Ko ptičica za mala
* Pojdi z menoj
Dot s planine
* Kadar boš ti vandraš žel

Naročite pri:
Knjigarni
Slovenic Publishing Co.
216 West 18th St. New York

Vesti iz slovenskih naselebin

Dopolni članek iz obeh strani na priložnost. Dopolni članek iz obeh strani na priložnost. Dopolni članek iz obeh strani na priložnost.

Dopolni članek iz obeh strani na priložnost. Dopolni članek iz obeh strani na priložnost. Dopolni članek iz obeh strani na priložnost.

VESTI IZ CLEVELANDA

Dne 7. aprila je umrl v starosti 70 let Karol Lenardič, ki je bil iz Kanala na Goriskem. Zadnjih 26 let je bil vdovec in je živel pri svojih otrocih, ki so lepo skrbeli zanj. Za njim žalujejo: dva sinova in sedem hčera, dve od teh se nahajata v samostanu Jezus, Dobra Pastir, ena v Detroitu, ena v Clevelandu. Sinova sta Joseph in Rafael, hčere pa: Mrs. Mary Smale, Mrs. Rozalia Streiner, Mrs. Louise Harter, Mrs. Annelija Hrli in Caroline. Zapuščata tudi 18 vnukov.

Dne 9. aprila je umrl na svojem domu Anton Zaman. Bil je star 62 let in doma iz fare Trebnje na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 40 leti. Zapuščata žalujočo soprogo Josephine, roj. Russ, tri sinove Anthony, Frank in Joseph; slednja dva sta pri mornarici. Dalje zapuščata hčeri Josephine in Mary, brata Fredericka, v stari domovini pa brata Vincenta in sestro Mary.

Po dolgi in mučni bolezni je umrla Mrs. Lucija Kirm, roj. Oblak, bila je stara 67 let. Doma je bila iz Spod. Zadobrova, fara Marija Devica v Polju, odkoder je prišla v Ameriko pred 31 leti. Bila je ena prvih naseljencev v Maple Heights. Zapuščata žalujočega soproga Johna, v starem kraju pa brata Janeza.

Dne 10. aprila je bil ubit od avtomobila rojak And. Knaus, star 61 let. Doma je bil iz vasi Ravne pri Blokah, odkoder je prišel v Ameriko pred 42 leti. Zadnjih 35 let je bil zaposlen pri N. Y. Central železnici kot kotlar. Zapuščata žalujočo soprogo Julijo, roj. Oswald, tri sinove: Andrew, Louis in August, ki služijo pri mornarici kot podčastniki in se nahajajo nekje v Južni Ameriki dve hčeri: Mary, por. Novak in Julijo, por. Kompeš, v stari domovini pa zapuščata sestro Nežo Pakič.

Dne 10. aprila je po kratki bolezni preminil dobro poznani rojak Joseph Zabukovec, star 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara St. Rupert na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 30 leti. Tu doma je bil iz Kanala na Goriskem. Zadnjih 26 let je bil vdovec in je živel pri svojih otrocih, ki so lepo skrbeli zanj. Za njim žalujejo: dva sinova in sedem hčera, dve od teh se nahajata v samostanu Jezus, Dobra Pastir, ena v Detroitu, ena v Clevelandu. Sinova sta Joseph in Rafael, hčere pa: Mrs. Mary Smale, Mrs. Rozalia Streiner, Mrs. Louise Harter, Mrs. Annelija Hrli in Caroline. Zapuščata tudi 18 vnukov.

Dne 10. aprila je po kratki bolezni preminil dobro poznani rojak Joseph Zabukovec, star 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara St. Rupert na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 30 leti. Tu doma je bil iz Kanala na Goriskem. Zadnjih 26 let je bil vdovec in je živel pri svojih otrocih, ki so lepo skrbeli zanj. Za njim žalujejo: dva sinova in sedem hčera, dve od teh se nahajata v samostanu Jezus, Dobra Pastir, ena v Detroitu, ena v Clevelandu. Sinova sta Joseph in Rafael, hčere pa: Mrs. Mary Smale, Mrs. Rozalia Streiner, Mrs. Louise Harter, Mrs. Annelija Hrli in Caroline. Zapuščata tudi 18 vnukov.

Kužne bolezni v srednjem veku

PO NAŠIH KRAJIH

Med najstrašnejše pojave v prejšnjih stoletjih spada tudi kuga. Dandanes si težko predstavljamo, kako strašna morilka je bila nekdanja kuga ali črna smrt, in kako so ljudje zatratili, ko so zaslišali to besedo. Gotovo je spravila v prejšnjih stoletjih kuga mnogo več ljudi pod zemljo, kakor sovražni meč. Ni zastoj v litanijah tudi prona: Kuge — reši nas o, Gospod!

Z imenom kuga pa so nekdanje zaznamovali celo vrsto različnih bolezni, ki jih danes strogo ločimo, na primer črne kuge, legar, razne vrste mrlavice in drugo. Vendar pa so se ljudje najbolj bali one kuge z oteklinami (buboni), ki jo še dandanes nazivamo s tem imenom in kateri so nekdanji zaradi črnih peg na koži rekli tudi "črna smrt". Prikazovala se je pod različnimi znamenji. Navadni začetek je bil, da je začela bolnika boleti glava, v prsih in trebuhu pa žgati, kakor ogenj. Vnele so se mu oči, jezik in grlo, in marsikdo je besnel od jeze. Bolnik je postal ves pobit, ne le od strahu pred grozno smrtjo, ampak tudi zato, ker se je vse kuhalo v njem, kakor bi gorele črtnice. Kmalu nato je dobil bolnik pod pazduham, za ušesi, na vratu ali pod kolensoma podolgate, temnovijavne in zelo boleče otekline, iz katerih so se razvile velike bule (buboni), ki so navadno po smrti odpadle. Drugi bolniki so dobili mahoma po vsani telesu bele mozoljčke, ki so v kratkem počrneli in žgali kot začrneli oglje.

Kuga pa je napadljala še drugačne učinke. Eden se je dolgo krvavo potil, drugi se je zgrudil kakor od strele zadet in umrl na poti, zopet drugi je izdihnil, ko je hudo kihnil, in odloč se še danes navada pri kihanju vzkliskati: "Bog pomagaj!" Primerilo pa se je tudi komu, da so mu noge otekle in odgnile. — Pa naj so bila znamenja še tako različna, posledice so bile skoraj vedno iste, namreč gotova smrt, ki je prišla čez nekaj dni ali celo v nekaj urah po strašnih mukah za uboga bolnika. Prebolel je le malokdo, če so se kužne bule pravočasno srečno izgojile.

Kužen mrlje je strašen. "Črna smrt" mu je pustila ostudne črne maroge na truplu in ga vsega spasila. Iz nosu in ust mu je vrela črna kri in iz odprtih buj se mu je cedila smrdljiva sokrvice. Kmalu je začelo meso kipeti kakor kvas in razširjati tako grozen smrad, da živa duša ni mogla obstati blizu. Domači so brž najeli kakšnega pogumnega moža za pogrebnišnika, ki je z dolgim železnim kavljem zavlekel truplo do jame, izkopane kje na vrtu ali drugod v bližini hiše ter mrljico potresel z živim apnom, in ga zagrebel. V časih pa niti za drag denar ni bilo dobiti človeka, ki bi pokopal smradljive mrljice. Bolezen je bila tako nalezljiva, da je izumrla za takim bolnikom včasih celo hiša. Tudi so trupla večkrat ležala nepokopana na polju ali po goščah, ali pa so gnile tedne in mesece po zapuščenih hišah. Včasih so take izumrle kočice s človeškimi trupli kratko malo zažgali, da je vse skupaj zgorelo.

O vzrokih kuge so imeli tedanjí zdravniki, zvezdoslovci, modroslovci in tudi navadni ljudje zelo različna mnenja. Vsem pa, ki so o njej razpravljali, je veljala kuga za kazensko, katero Bog pošilja, da kaznuje trdoživnost grešnikov. In isto so navajali tudi vlađni odloki, ki so natočili življenja mnogih ljudi.

Štirinajsto stoletje je postalo znamenito za vse prihodnje čase radi strašnega pomora. L. 1348, ki so ga nazivali "črna smrt". Bila je prava kuga z oteklinami, ki se je zelo naglo širila. Furlanija se je skoraj izpraznila, po Kranjskem, Koroskem, Štajerskem pa je pobrala več kot polovico ljudi. Splošno sodijo, da je ta strahovita epidemija, ki je prišla iz vzhodne Azije preko Indije in Perlo zažgala, da je vse skupaj zgorelo.

Zdravniška pomoč je bila brezuspešna. Prenehale so vse družinske vezi, ljudje so begali drug od drugega, da bi se ne okužili.

KLOBUKI ZA VELIKO NOČ

Elias Lustig, predsednik Adam & Long Hats, ki je velikodušno prispeval za Rdeči križ, je sedaj svoje uslužbenice organiziral, da bodo dali križ, s katerimi bo ohranjeno življenje marsikateremu vojak. Pričakovati je, da bodo še tudi druga trgovska podjetja, ki tega še niso storila, sledila lepmu vzgledu Adam Hat Company in bodo tudi organizirala svoje uslužbenice, da darujejo svojo križ za velikodušno stvar. Kri za vojake nabirajo po celi Ameriki in tudi po vseh državah sveta. Računa se, da se rabi pol milijona pintov krvi vsaki teden. Križa za New York znaša 70 tisoč pintov na teden. Uslužbenice pri Adam Hat Company ne delajo samo dobrih klobukov, temveč dajejo tudi svojo kri, da pomagajo k zmagi.

"ODPRTA NOČ IN DAN SO GROBA VRATA..."

V Peoria, Ill. so dne 25. marca našli mrtvega v stanovanju Johna P. 4. Pokojnik je bil star 61 let in doma iz Klanca pri Sv. Križu, pri Litiji na Dolenjskem. V Springfield, Ill. zapuščata brata Ignaca.

V Granville, Ill. je dne 5. aprila umrla rojakinja Mary Smarok, roj. Ostanek, stara 60 let in doma od Primskova pri Litiji na Dolenjskem. Vzda jo je pljučnica.

V Leadville, Colo. je pred dnevi umrl Frank Česnovar v starosti 73 let in doma od Ljubljane. V Ameriki je bil 40 let in zadnjih 22 let je bival na Zajčevi farmi.

V Joliet, Ill. je umrla Mary Govednik, roj. Horvat, v starosti 37 let. Bila je rojena tukaj v Ameriki in zapuščata moža, nekaj malih otrok, starše in več bratov in sester.

V Virginia, Minn. je pred kratkim umrl John Kraševac, star okrog 80 let in doma iz Dobravice pri Metliki. Tukaj zapuščata brata.

V Milwaukee, Wis., so dne 30. marca umrl rojak Frank Koba, star 51 let in doma od nekod v Beli Krajini. Tukaj zapuščata brata.

V Milwaukee, Wis., so naši pred dnevi mrtvega na njegovem stanovanju 55 letnega Martina Benedikta. Sam se je zadušil s plinom iz žalceti nad izgubo svoje žene, ki je umrla pred enim letom.

žili. Prenehala je vsa trgovina in obrt ter cele pokrajine so ostale neobdelane.

Lahko si je misliti, kako silno so pretresle te neizgovorne ljudske duše. Pojavila se je posledice, ki jih moramo deloma obojeati kot blodnje prestrašene ljudstva. Velike neizgovorne, ki so zadele naše dežele v srednjem veku, nam prav živo predstavljajo, koliko bede in siromaštva je bilo v srednjem veku, kajti vse te sile niso prišle le enkrat, ampak so se mnogokrat ponovljale v večji ali manjši meri, dočim so dandanes skoraj neznane. Iz 15. stoletja ni zanesljivih poročil; vemo le, da se je kuga večkrat pojavila tudi po naših krajih. Celjska kronika jo omenja leta 1449.

(Nadlajevanje prihodnjih.)

SPISANA V ANGLEŠČINI

VRTNARSTVO ... SADRŽAJSTVO ... POLJEDELSTVO

The Garden Encyclopedia

Cena knjige:

\$3.50

V LIČNI IN TREPNI PLATNI VEZAVI

Skoro 1400 strani —

750 Slik

Popolni voditelj za vaš vojni vrt.

Popolna vsaka beseda, vsaka stran, vsaka slika — mnogo NOVE snovi novih ilustracij!

EDINA VRTNARSKA ENCIKLOPEDIJA ZA DOMAČO POTREBO! Niti visokih besed — vse je jasno, razloženo, spoznavno.

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street New York, N. Y.

OGLASUITE V "GLAS NARODA"

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE.

SLOVENSKE PESMI

Zbirka 9 narodnih pesmi izdala Glasbena Matka v Clevelandu. Cena — \$1.50

Emil Adamič — 16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor 50

ŠEST NARODNIH PESMI za moški zbor 50

ŠEST NARODNIH PESMI za moški zbor 50

France Venturini — ŠEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV 50

Ferdo Juvanc — 12 MLADIH LET. Moški zbor 50

Peter Jereb — ŠEST ZBOROV (moški in mešani) 50

Moški zbori

ŠKAR DEV: Barčica; Oj, moj dom, je moj; Kam mi, tamo, drev v vas pol-doma 50

ŠKAR DEV: Srečno ljubeča moja; Ko ptičica na tule gre; Šel: Moj očka me konjčka dva; Nohle sem plavice; Slovo: Je vplivna toč 40 50

EMIL ADAMIČ: Modra devojka (belokranjska) 50

Vse noč pri potoci 50

Harila Mirk in A. GROBING: Vrtič; Po gradini 50

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street, New York, N.Y.

Združeni narodi potrebujejo ves odlični kavež, ki ga je mogoče pridelati v Ameriki. Vsak lahko nekoliko pomaga, ako mu je mogoče letos obdelati VICTORY VRT. Pripravite se za to delo že sedaj!

Tukaj je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDELATI! 10.000 članek vam podrobno povedo vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in skrbni rasti. Najbolje pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Absolutno kuzelo vam pokaže, kar želite. Priročnik za vsako poslobo v Zdrženih delavah, za vsako smiselno in vsako sezono.

To knjigo je uredil E. L. D. SHEY-MOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtnarstvu, ki ga očulo vrtnarstvo izvedel.

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street New York, N. Y.

FERDO JUVANEC: Zjutraj 50

Slovanska 50

PETER JEREB: Pelin roža; VASI: LIJ MIKE; Podokobne 50

ZORKO PRELOVEČ: Le enkrat še 50

Slava delu 50

HR. VOLARIČ: Kofmarica; JOŠ PAVLIČ: Potkan ples 50

IZ STARE ZALOGE pa ima mo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene:

Ameriška slovenska tira. (Hofman) 50

Trilavsko himno (Vodopivec) 50

Slovenski akordi, 22 pesmi in melodi zborov (Karl Adamič) 75

Trile mešani zbori (Glasbena Matka) 50

V popularni polji, kvarteti za solo, zbor in orkester. (Sattler) 50

Vladislav, pesmi za mladino s ilustracijami (E. Adamič) 50

Dve pesmi, (Prelovec) za moški zbor in solo 50

Naši himni, dvoglasno 50

Čarški odmevi, (Lahman), II. stavek, moški zbor 50

ZA TAMBURICE: NA GORENJSKEM JE FLETNO, podpuri slovenskih narodnih pesmi za tamburice, moški Mar ko Bajuk 75

Slovenski narodne pesmi za tamburistični zbor (Bajuk) 50

Gom let na planince, (Bajuk), podpuri 50

ZA CITRE: Padij za citre. — s svečki — (Kardelj) 50

ZA KLAVIR: Buri prišlo, — Korolova — 50

NEBO GORI

ROMAN. — Spisal: IVAN ALBRECHT.

6

"Sem že mislil, da si se mi izneveril."
O, ne —" gleda Foltan mimo njega Završanova Mihana in ugiblje, česa neki išče v župnišču.

"Čila, dajte no Foltanu kaj večerje. Ko noče k nam, bo nemara vsaj v kuhinji bolj zadovoljen."

Gomilarjev zamamra nekaj, kakor da ni potreben, a le stopi za Čilo, ko se ozre za osebo Završki in mladi kaplan.

Stara kuharica mu postreže kar po gosposko, zato pa tudi hoče izvedeti kaj novica. Kakor je z materjo Zalo in kdo zdaj bode v Celovec, ko ona ne more. Ali kaj piše Tilda iz Trsta, kako se ima Šimen ob jezernu in če se bo Mojca kaj kmalu omožila.

Na trg v Celovec hodi Mojca, toda samo po enkrat ali dvakrat na teden. Še to ni vredno truda, ko lahko sproti proda vse doma. Tilda ne da nič glasu od sebe. Šimen je pa menda sploh pozabil na Dole. Tam je gospod, na nemško vlačje in se nosi strašno visoko. Kmalu po božiču je bil mi-mogrede nekaj dni doma, a nista s Foltanom nič govorila.

Fant pripoveduje s težavo, v pretganah, razsekanih stavkih, vendar je Čilina radovednost močnejša kakor njegov odpor. Zastran Mojce hoče po vsej sili izvedeti.

Foltan odkimava. Če je pametna, se ji ne bo prav nič mudilo. "Zdaj že celo ne, ko je z materjo tako."

"Kaj pa Mihana?" se spomni, ko se že odpravlja domov.

"Nevesto si je izbral."

"Katero pa?"

"Šerjakovo Meto."

Gomilarjev se zamolkito zareži:

"Lahko nič. Pa zahvalim za vse skupaj."

"Počakaj no. Požirek medicine če maraš. Boš moral nočjo nemara še kaj čuti, pa boš laže pokonci."

"Saj ni treba," se brani z besedo, vendar h lastno srebne piščo in še ogleduje trebušasto pletenko. "To pa kar pogreje!"

Čilka mu še nekajkrat nalije ter mu da končno manjšo steklenico piščice s seboj.

"Zdaj sem cel gospod," se mu razveže jezik, ko se mu polagoma začne vrteti v glavi. "Tamkaj umirajo, tukaj se ženijo. Bem moral se jaz na kako plat. Unreči, mislim, se mi nemara še nič ne mudi."

"Se boš oženil?"

"Hm," mu ugaja, "pa take že ne bi maral, ki se je tisti Nancee s sodnije smukal okoli nje."

"To si ludega jezika," se smeje stara Čila, ko začuti fantovo ljubosumnje, a Foltan zaniha proti vratom.

"Ne morem pomagati, ko so mi pa pri rojstvu dali takega s seboj."

Grede bi kmalu pozabil duhovnim gospodom reči spodobno besedo, tako mu je narobe v glavi, ko ga pa župnik pokliče v sobo, se nič ne brani, čes:

"Sem kar za dva nočjo, če mi gospodje ne zamerijo —"

Završki se je hotel pravkar posloviti. V zadregi ošvrkne prezrtega bratrance z nejevoljnim pogledom. Foltan pa kakor nalašč:

"Če še nimaš čauarja, Mihej, se lahko znenjva kar midva. Boš videl, kaj ti vse spravim skupaj. Kmete in škriče bajtarje in puškarje, paberkov pa nič koliko. Lahko boš prebital kakor na žegnjanju."

Miha ne ve, kam bi pogledal, ko bušita oba duhovna gospoda v smeh.

"Kri res ni voda, Miha!" podraži župnik. "Vidite, kako se bratranec postavi na vas!"

"Zato sem prišel v Borovlje po nevesto," se pikro nasmehje še hribovec, "da to Foltan blizu."

Gomilarjevega se nič ne prime. Nagajljivo pokroviteljsko stopi k njemu, čes:

"Seve, ko bi mi bil prej kaj vprašal, bi ti bil že drugače izbral."

"Kaj ti Meta ni všeč?" ga potroplje kaplan po ramenu.

"Zastran mene je lahko strdena ali prstena, jo bo že Miha preskusil, ko jo pripelje domov."

"Nocoj si pa res rezen," se zdaj hahljajo vsi trije in še Foltan z njimi vred, dokler se končno z bratranec ne poslovijo.

"Pravijo, da je bebast," omeni kaplan, ko Čila zaklene vrata, "pa je presneto nasukan tale Foltan."

"Meni se zdi, kakor živ kos naše zemlje," nekam zamisljivo odvrne župnik. "Zavržen je in poteptan, a v srcu zvest. Tale človek, lahko mi verjamete, bi v sili brez pri-držka dal življenje za bližnjega. Čudim se le njegovi ma-čehi, da ga je tako do kraja razumela in poskrbela zanj."

Medtem ko so se duhovnika zapletla v razgovor o razme-reh v fari in po Rožni, valbi zunaj Foltan bratrance:

"Ali ne boš nič pogledal k nam?"

"Se mi že skoraj mudi domov."

"Saj imaš čez Dole bliže, kakor okoli po cesti. Zvedrilo se je tudi, če te bo strah, te pa potlej malo spremim."

Miha, ki je malone dve glavi večji od bratrance, se nasmeje:

"O kdaj si pa tako korenjaški?"

"O, veš, jaz se nisem še nikoli bal. Preje ni dosti manj-kalo, da se nisem lotil tistega sušca s sodnije."

"Kaj sta pa imela?"

"Nič, kar tako —" rve Foltan, kar je njej iz razgovora obeh uradnikov. "Mu že pokažem breskev." stiska pesti in hvali in povečuje po sestri, da končno res zvabi bratrance na Dole. Mati in hči bi se prej nadejali, da bo Drava jela teči navkreber, kakor tega obiska. Mojca je zmedena in celo bolniči se zdi, kakor da so se ji za trenutek vrnila moči, ko ji Završki seže v roko:

"Bog vam daj zdravja, teta —"

"Bog te usliši! Joj, kam si zrastle!"

Beseda se na lepem razplete, kakor da bi bilo med sorod-niki najlepše prijateljstvo. Miha govori o domačih in domu, omeni, kako sta se srečala s Foltanom in kako se zna potegniti za Mojce, le o svojih opravkih molči.

Sestrična zardava. Ko vidi mater tako osveženo, se ji olajša ekrb in se v mislih spet oglasi prizvok sveže mladosti.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Slovenska mesta v 17. in 18. stoletju

Pogled na mesta in trge ter njih prebivalstvo v dobi 17. in 18. stoletja, nam kaže velike spremembe, ako jih primerjamo s položajem ob koncu sred-njega ali začetkom novega ve-ka. Načelo, da so mesta glav-na obramba dežele in njenega prebivalstva, ni več izključeno veljalo, odkar so iznašli topove in se na drugi strani ni bilo bati več turških vpadov. Zato je ginil pomen tistih mest, ki so nastala le iz obrambnih ozi-rov, pa niso imela pomena v gospodarstvu, ali trgovini.

Takšnih mest, ki so danes le nekakšne večje vasi, je bilo v začetku novega veka mnogo po slovenskih deželah. Trgovina, ki je bila vir blagostanja me-ščanom, si je marsikje poiskala nova pota in pustila v osame-lih mestih le zapuščene domove in sircnašne prebivalce. Le kraji ob važnih prometnih zve-zah in predvsem ob morju ka-žejo krepek razvoj.

Med nje spada zlasti Trst in Reka. V Valvasorjevi dobi je bil Trst malo mesto z nekaj ti-soč prebivalci, čigar trgovina se je po stari navadi vrisila še na semanjih in ki je imela nekaj pomena le za tedanje južno-avstrijske kraje. Tu sem je hodilo ljudstvo tržiti s svojim platnom, suknom, železino, in žitom, katero je zamenjevalo za olje, vino, sol in južne sa-deže. Največji semenj je bil v Sv. Lovrenču, ki so ga navad-no odvarjali s slovenskim stre-ljanjem in raznimi veselicami. Trajal je preko teden dni in bil obiskani od trgovcev in kme-tov iz Primorske, Kranjske in drugih sosednjih dežel. Trgov-sko življenje v starem mestu nam Valvasor opisuje takole:

"Ker ima Trst dobro prista-nišče, prihajajo semkaj skoraj vsaki dan iz Benetk in drugih krajev vsakovrstne ladje, ki nalože in odpeljejo vsakovrstno blago ali ga semkaj pripeljejo in razlože. Od tega gre potem mnogo v Ljubljano in od tam naprej. Okoli mesta raste v veliki množini najboljša belo in rdeče vino, ki ga izvažajo v oddaljene dežele. Tudi pride-lujejo pri tem mestu mnogo so-li."

Novo življenje je nastopilo v Trstu z vladjo cesarja Karola VI. Pod njim je Trst postal splošno avstrijsko pristanišče. Karol je skušal dvigniti po-morsko trgovino po Jadran-skem morju in iskal tudi trgov-ske zveze z bližnjimi balkan-skimi ter azijskimi pokrajina-mi. V ta namen je vladja nap-sprotovanju Benetčanov usta-novil na Dunaju za pospeševa-nje trgovine proti vzhodu "O-rientalno kompanijo." L. 1718 so popravili in deloma prena-redili staro trgovsko cesto med Dunajem in Trstom. Naslednje leto pa je izšel odlok, ki je pro-glasil Trst in Reka za svobodni luki, kjer so imeli domači in tuji trgovci pravico neovirano

Nova zaloga knjige: Modern Encyclopedia

Mnogo rojakov je nas vprašala ako je mogoče še dobiti knjigo: "Modern Encyclopedia" (v angleškem jeziku), ki smo jo oglaševali pred dvema letoma. Ravno zdaj je izšel novi zvezek Encyclopedije, ki je raz-širjen tudi na to, da vzame vpo-štev dogodke in osebnosti, ki so prišle v javnosti v letu 1941. 1942. Knjiga vsebuje 1.180 strani, 1.100 slik in risb in je trdo vezana v platno. Črke in tisk je popolnoma nov. Knjiga tehta 3 funte. Stane \$3.98. Po-štnina in zavarovalna plača-na. Kdor med rojakom želi se-daj to izdajo Modern Encyclo-pe-dia — leta 1943, naj jo naroči pri: — Knjigarni Slovenic Pub-lishing Company, 216 West 18th Street, New York.

tržiti in zmenjevati svoje bla-gi. Zdaj se je tržiška trгови-na hitro razvijala. Stare soli-ne so zasuli in na njih mesta napravili novo ladjedelnico. Tudi tri vojne ladje je kupil Karol in jih pomnožil z onimi, ki so bile izdelane v domači ladjedelnici. Marija Terezija je nadaljevala in izpolnjevala, kar je njen oče začel. Tuji tr-govci so se smeli naseljevati v Trstu kolikor jim je bilo dra-go; tudi Grci in Židje so smeli svobodno vršiti svoje verske obrede. Tako se je ljudstvo hitro množilo in mesto znatno razširjalo. Poleg "starega me-sta" je nastalo "novo mesto", čigar prebivalci so bili veči-no-ma tuji, ki so se priselili od vseh strani sveta, zlasti trgovci pa tudi obrtniki, delavci in te-žaki. Na tisoče bogato oblože-nih ladij vseh narodov je pri-krajalo vsako leto v Trst, ki je hitro naraščal, tako da je štel v letu 1780 že nad 17.000 pre-bivalcev. Podoben in ne tako nagel razvoj je bil tudi v Reki.

Tudi Gorica kaže v 17. in 18. stoletju vedno naraščajoče pre-bivalstvo. Druga vojna z Be-netčani je sicer mestu precej škodila, toda rane so bile kma-lu zaceljene. V deželo in mesto se je priselilo mnogo furlanskih plemiških rodbin, trgovcev in obrtnikov. Zaradi trgovine s Koroško se je Gorica razširja-la zlasti proti severu. Leta 1696 so odkazali ljudem pose-ben prostor za naselbino in jim dali pravico, da so ustanovili n-ko posojilnico, ki je pa ter-jala zelo visoke obresti. To o-deruštvo je bilo vzrok, da je prvi goriški nadškof grof Atems (1751—1774) na lastne stroške za siromašne ljudi os-noval zastavljalnico, ki je bila obenem tudi posojilnica. V 18. stoletju se je Gorica zelo dvig-la sviloreja in izdelovanje svil-natih tkanin. Leta 1726 so bi-le v mestu tovarne za svilo, kjer je bilo zaposlenih več sto delavcev. Nove stavbe cerkev, samostanov, plemičev in trgov-cev, so dali Gorici vedno lepše lice ter so število prebivalstva v tedanji dobi skoraj za polo-vico pomnožile.

Druga mesta po slovenskih deželah, ki bi zaslužila to ime, so bile tudi v tedanji dobi še Ljubljana, Celovec, Beljak, Maribor, v manjši meri Celje in še nekatera druga. V vseh teh mestih so bile razne obrtne za-druge in v času Marije Terezije, so bili v vseh imenovanih mestih nastavljeni sedeži poli-tičnih okrožij.

Toda še en pojav je treba o-meniti v naših mestih, namreč priseljevanje. Kakor pri plem-stvu v naših deželah, tako o-pazamo tudi pri drugih slojih prebivalstva že ob koncu 16. stoletja, vedno bolj naraščajo-či italijanski živeli. Stroke, ki so jih tuji gostje z juga opravljali, so bile različne. Predvsem so bili Italijani, odločujoči v umetnosti. Pri odličnih stav-bah, cerkvah, gradovih, so ita-lijanski stavbeniki napravljali načrte, in italijanski polirji ter delavci so izdelovali stavbe. Pa tudi obzidave trdnjav, katerih je bilo v tedanjih bojevitih ča-sih mnogo, so prišle njim v ro-ke.

S svojim kapitalom so se Italijani polastili tudi veletrgo-vine in tedanje industrije. Rod-bine Buccellini in Locatelli so izžrpavale gorenjske in koroške rudnike. V Kanalski okraj na Koroškem so se naselili Grotti, Giromelli, v Beljaku Kraigheri, Morocutti, Milesti; v Rožni dolini baroni Benaglio, ki so bili vsi veliki trgovci in so vzdrževali živahen promet s svojimi rojaki v Furlaniji in Benetkah. V Ziljski dolini so se naselili italijanski lesotrgov-ci in izsekavali tamošnje bo-gate gozdove.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

DOPISNI KOTICEK SLOVENSKE ŠOLE

Draga Hedy:—

Zelo me veseli, da si se me spomnila s pismom. Predno Ti povem o naši bolnici, Ti moram čestitati k Tvojemu uspehu. Lepo je od Tebe, da si se poleg vsega dela v šoli lotila še te-čaja za pomočnice zaščitnih sester. Če bi bilo več takih de-klet kakor si Ti, pa bi bolniki ne trpeli zaradi pomanjkanja postrežbe. Pomočnice zaščit-nih sester lahko mnogo poma-gajo v bolnicah.

Učimo se mnogo zanimivih stvari. Povedala ti bom o vsem, kadar me prideš obiskat. Pridi kmalu in pokazala Ti bom stavbe, ki so res veličast-ne. Morda bom imela že uni-formo. Starejšje gojenke se ču-dijo, da jih bomo dobile me ta-ko hitro.

Veselim se prireditve sloven-ske šole. Zal mi je, da ne mo-rem več pomagati. Na prire-ditev bom prišla, če bom le mo-gla. Glej, da se boste postavili pred občinstvom kakor ste se zadnjič.

Še nekaj Ti moram povedati. Tvoj napredek v slovenskem pravopisu je kar dober. Če bo šlo tako naprej, boš lahko Ti kmalu učila druge. Vredno se je učiti slovenščine, ki je polna svežine zelenih gozdov, lepih planin in zlatih polj naših kra-jev. Lepa slovenščina zveni kakor srebrni zvonovi v čistem pomladanskem jutru.

INVESTIRAJTE V AMERIKO

KUPUJTE UNITED STATES WAR SAVINGS BONDS IN STAMPS

Na svidenje, Hedy, in lepe pozdrav vse moje ljube znan-ke in znanice iz slovenske šole.

Staša.

"Kdor svoj materin jezik za-vrže ter ga pozabi in zapusti, je podoben zmedenemu pijan-cu, ki zlato v prah tepta in ne ve, kakšno škodo si dela". — Škof Slomšek koroškim Slo-vencem o binkošnih l. 1838.

Narte Velikonja:

Amerikanci.

Kako jih je čakal! Prihajali so iz Amerike na obisk. Sin, ki je bil še deček, ko je odšel s stricem, sinaha Amerikanka, ki je nosila klobuk, trije otro-ci, podobni očetu kakor kraj-car krajevarju. Pridejo! — Prišli so z avtomobilom. Oče jih je čakal na cesti, svignili so

nimo njega, ni jih spoznal. "Dober dan, dober dan" jim je segel v roke in otroci so po-narjavljali: "Toper tam, toper tam!"

"Ne razume vas," je rekel sin in nekaj rekel otroku. "Ne razume vas."

"Da me ne razume po naše!" se je jezgal oče. "Da me zdej-se tile otroci, moja kri, ne ra-zumejo?"

"Sin se je po teh besedah zresnil, kakor da ga je zbadlo in ves v zadregi je stopil k očetu. "Pa ne mislite resno!" Oče se je vzravnil in izbruhnil kar besen od strašne užaljeno-sti: "Vama je za šalo, tebi in ženi, a da sta meni to storila."

Starec se je skrivil od muke, ki mu je grabila srce. Čutil se je osmošenega, strašno osam-ljenega in za nekaj časa se je naprej veselil, opoharjenega.

To je zadnja zaloga in v omejenem šte-vilu. Zato priporo-čamo, da kdor si že-li nabaviti slovenski molitvenik, naj to sedaj stori.

Molitveniki

v krasni vezavi importirani iz starega kraja še pred vojno... Ko zalo-ga poide, je ne bo mo-goče nadomestiti do konca vojne.

Slovenski:

KVIŠKU SRCE (Štev. 335) 2½×3½ inčev; 224 strani; v belem celoidu. Cena 75 centov

KVIŠKU SRCE (Štev. 415) 2½×3½ inčev; 224 strani. Cena 75 centov

RAJSKI GLASOVI (Štev. 408) 2½×4 inčev; 255 str.-ni — Vstevši Sv. Križer Pot. Cena \$1.50

RAJSKI GLASOVI (Štev. 416) 2½×4 inčev; 255 str.-ni — Vstevši Sv. Križer Pot. Cena \$1.50

NEBESA NAŠ DOM

(Štev. 415) 2½×4½ inčev. Cena 75 centov

RAJSKI GLASOVI (Štev. 355) 2½×3½ inčev, v belem celoidu; 284 strani. Cena 75 centov

NEBESA NAŠ DOM (Štev. 401) 2½×4½ inčev. 374 strani. Cena 75 centov

Angleški: (Za mladino)

KEY OF HEAVEN (Štev. 416) 2½×4 inčev; 255 str.-ni — Vstevši Sv. Križer Pot. Cena \$1.50

KEY OF HEAVEN (Štev. 416) 2½×4 inčev; 255 str.-ni — Vstevši Sv. Križer Pot. Cena \$1.50

Slovenic Publishing Company 216 West 18th Street New York

KNJIGARNA Slovenic Publishing Company 216 West 18th Street New York City

Andrej Ternovac

Spisal Ivan Albrecht

Cena 50 centov

Belfegor

Spisal Artur Bernede

Cena 75 centov

Filozofska zgodba

Spisal Alojz Jirasek

Cena 50 centov

LETOS IZŠLA

Ko smo šli v morje bridkosti

Spisal Rev. K. Zakrajšek

Cena 50 centov

Knjiga pripoveduje, kako je Hitler nastavljal limanec in znanje in pripravil "strup" za Jugoslovane in njihovo državo že dolgo prej kot jo je napadel.

Knjiga je v platno vezana in ima 207 strani. Cena \$2.50

Listki

Spisal Ksavar Meško: 144 str.

Cena 70 centov

Bodoči državljani naj naročijo knjižico —

"HOW TO BECOME A CITIZEN OF THE UNITED STATES" V tej knjižki so vsa potrebna in zakonit za naseljevanje. Cena 35 centov

Malenkosti

Spisal Ivan Albrecht

Cena 75 centov

Pingvinski otok

Spisal Anatole France

Cena \$1.—

Veridicus

Spisal Pater Kajetan

Cena \$1.—

Zločin in kazni

Spisal F. M. Dostojevski

Cena \$3.—

Živi izviri

Spisal Ivan Matičič

Cena 50 centov

Knjiga je svojevrsen pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v tridesetih dolgih poglavjih opisanih trideset rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.

13 poglavij — 413 strani V platno vezano. Cena \$2.—

Državljanjski priročnik

(V slovensčini)

Knjižica daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan. V tej knjižki so vsa potrebna in zakonit za naseljevanje. Cena 50 centov

POUČNI SPISI

Angleško Slovensko Berilo (F. J. Kern) — Vezana knjiga. Cena \$2.—

Domači živinozdravnik Spisal Franjo Dumar. — 278 strani. Trda vez. — Zelo koristna knjiga za vsakega živinozdrav-nika; opis raznih bolezni in zdravlje-nje; slike. Cena \$1.50

Govedoreja Spisal R. Legrart. 145 strani. — alikami. Cena \$1.—

Knjiga o dostojnem vedenju 111 strani. Cena 50 centov

Mlekarstvo Spisal Anton Pevc. 8 alikami. 168 strani. — Knjiga za mlekar-je in farmerje v splošnem. Cena 50 centov

Obrtno knjigovodstvo 258 strani. ezana. — Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stav-bno, umetno in strojno ključav-ničarstvo ter šeleznarstvo. Cena \$1.—

Ako naročite knjigo, priložite k naro-čilu U. S. oziroma Canadian Money Order za omenjeno svoto. Manjše svote, lahko pošljete v U. S. znanjkih po 2. oziroma 3 cente.